

Nr 361.

Av herr **Hermansson**, om höjning av arvodet till ungdomsfängelnsnämndens sekreterare, m. m.

Omfattningen av ungdomsfängelnsnämndens verksamhet har, sedan ungdomsfängelselagen den 1 januari 1938 trädde i kraft, oavbrutet stegrats. Nämnden har att handlägga utskrivningsärenden beträffande dem som dömts till ungdomsfängelse. Sedan en elev utskrivits på prov, står han i regel under tillsyn två år. Nämnden är författningsenligt eftervårdsmyndighet under denna tid och kan fatta beslut om den utskrivnes återintagning å anstalt. Under tillsynstiden måste utvecklingen av de skilda fallen noga följas genom granskning av tillsynsmännens rapporter m. m. Den som dömts till ungdomsfängelse må ej åtalas för annat brott förrän yttrande från nämnden inhämtats. Om man som ungdomsfängelnsnämndens klientel betecknar summan av de å anstalt intagna och de på prov utskrivna, för vilka tillsynstiden ej utgått, framgår nämndens stegrade arbetsbörda av nedanstående uppställning.

Ungdomsfängelnsnämndens klientel.

Datum	Antal intagna		Antal provutskrivna		Summa	
	Män	Kvinnor	Män	Kvinnor	Män	Kvinnor
1 juli 1938	37	1	—	—	37	1
1 januari 1939	109	4	—	—	109	4
1 juli 1939	156	8	45	—	201	8
1 januari 1940	174	11	93	1	267	12
1 juli 1940	147	17	174	3	321	20
1 januari 1941	166	23	215	6	381	29
1 juli 1941	207	26	222	12	429	38
1 januari 1942	233	30	234	19	467	49
1 juli 1942	229	38	290	21	519	59
1 januari 1943	286	43	307	35	593	78
1 juli 1943	285	56	378	38	663	94
1 januari 1944	308	62	428	47	736	109

Nämndens ökade arbetsbörda har vidare framträtt i en betydande stegring av antalet ärenden. Antalet å sammanträden med nämnden behandlade ärenden har utgjort: år 1938 43, år 1939 327, år 1940 616, år 1941 761, år 1942 1 040 och år 1943 1 182. Härtill kommer ett stort antal ärenden — huvudsakligen berörande eftervårdsfrågor — som av nämnden delegerats till handläggning av ordföranden. Antalet sådana ärenden var år 1941 1 219, år 1942 1 512 och år 1943 1 777. Till belysning av nämndens ökade arbets-

börda kan även anföras, att antalet utgående brev och expeditioner under år 1941 uppgick till 2 882, år 1942 till 4 140 och under år 1943 till 5 458.

Den fortgående stegringen av ungdomsfängelsenämndens verksamhet får huvudsakligen tillskrivas den omständigheten att klientelet automatiskt måste stiga allteftersom nya personer dömas till ungdomsfängelse utan att tillsynstiden utgår för motsvarande antal av de på prov utskrivna. Ökningen av arbetsbördan under de sista åren beror därför endast i ringa mån på det rådande krisläget, och någon nämnvärd minskning kan icke beräknas inträda vid ändrade förhållanden, så mycket mindre som man kan urskilja en tendens att i ökad utsträckning döma till ungdomsfängelse i stället för tidsbestämt straff.

Till ungdomsfängelsenämndens sekreterare — angående dennes åligganden stadgas i 39 § stadgan den 8 april 1938 angående vård och behandling av dem som ådömts ungdomsfängelse — utgår sedan den 1 juli 1941 ett årligt arvode av 2 400 kronor och till vikarie för honom ett arvode å 300 kronor. Sedan den 1 juli 1942 är enligt Kungl. Maj:ts medgivande hos nämnden anställt ett skrivbiträde med arvode motsvarande avlöning i lönegraden Eo 2. Skrivbiträdet är anställt hos fängvårdsstyrelsen men är helt sysselsatt för nämndens räkning och avlönas från nämndens anslag.

I skrivelse den 17 augusti 1943 till fängvårdsstyrelsen hemställde ungdomsfängelsenämnden om höjning av arvoden till sekreteraren och vikarie för honom med 600 respektive 75 kronor samt av den i staten upptagna anslagsposten till avlöningar till icke-ordinarie personal med 700 kronor. I skrivelsen anförde nämnden bland annat följande:

»Med den omfattning nämndens verksamhet nu erhållit svarar ersättningsens storlek icke tillnärmelsevis mot den arbetsbörda som åvilar sekreteraren. Att under sådana förhållanden erhålla kompetent arbetskraft för befattningen ställer sig redan mycket svårt, och den situationen är icke utesluten, att det visar sig omöjligt att för denna otillräckliga ersättning erhålla den kvalificerade arbetskraft som är behövlig. Det må erinras om att till följd av de många straffprocessuella ärenden, som nämnden har att handlägga, till befattningen icke gärna kan ifrågakomma annat än tingsmeriterad jurist. En höjning av arvodet är därför ofrånkomlig. Med hänsyn till nödvändigheten att i nuvarande läge iakttaga all möjlig sparsamhet vill nämnden icke ifrågasätta större höjning av arvodet än 50 kronor i månaden — — —. För närvarande tjänstgör ett hos fängvårdsstyrelsen anställt extra ordinarie skrivbiträde hos ungdomsfängelsenämnden. På grund av nämndens alltmera ökade arbetsbörda måste vissa göromål av kvalificerad natur anförtrös åt biträdet om anställandet av en biträdande sekreterare skall kunna undvikas. Biträdet torde därför böra erhålla kontorsbiträdes tjänsteställning. För att anslagsposten skall täcka de avlöningsförmåner — lön, rörligt tillägg och kristillägg — som enligt gällande bestämmelser utgå till ett extra ordinarie kontorsbiträde ävensom ersättning för övertidsarbete i begränsad utsträckning, erfordras att beloppet höjes till minst 4 000 kronor.»

Fångvårdsstyrelsen upptog i sin skrivelse med anslagsaskanden för budgetåret 1944/45 de av nämnden äskade anslagsbeloppen. I avgivet yttrande avstyrkte statskontoret de föreslagna anslagshöjningarna och anförde därvid bland annat följande.

»Å andra sidan bör beaktas, att — — — sekreterartjänsterna — — — innehavas såsom bisysslor. — — — Det vill synas statskontoret, som om stor försiktighet borde iakttagas vid uppräknande av arvoden av här angivna karaktär. Det nuvarande krisläget har inom stora områden av statsförvaltningen medfört ökade arbetsuppgifter för befattningshavarna, utan att likväl kompensation därför ansetts böra ifrågakomma.»

I statsverkspropositionen blevo de föreslagna höjningarna icke upptagna.

Starka skäl tala för en höjning av arvodet till ungdomsfängelnsnämndens sekreterare. Sedan detta fastställdes till sitt nuvarande belopp, har storleken av nämndens klientel och därmed sekreterarens arbetsbörda nära nog fördubblats. Då som ovan anförts den ökade arbetsbördan väsentligen icke är att tillskriva rådande krisförhållanden, synes anledning saknas att uppskjuta arvodeshöjningen. Ej heller vad statskontoret anført om anställningens karaktär av bisyssla torde utgöra något skäl mot en arvodeshöjning, eftersom sekreteraren icke på grund av tjänstgöringen i nämnden kan få åtnjuta några lättnader i annat arbete. Det är vidare uppenbart att sekreteraren icke skulle kunna ombesörja sina omfattande uppgifter utan hjälp av ett biträde, som kan utföra delvis mycket kvalificerade arbetsuppgifter. För att nämnden skall få behålla sitt nuvarande skrivbiträde, som är väl insatt i samtliga göromål, är det oundgängligt att ekonomiska förutsättningar skapas för hennes befordran till e. o. kontorsbiträde (Eo 4).

Under hänvisning till vad sålunda anförts hemställes,

att riksdagen måtte besluta *dels* om höjning av arvodet till ungdomsfängelnsnämndens sekreterare med 600 kronor, *dels* om höjning av nämndens anslag till icke-ordinarie personal med 700 kronor.

Stockholm den 23 januari 1944.

A. Hermansson.